

DIEVS IR UZTICĪGS!

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Joz. 21:43–45; 2. Tim. 2:11–13; Joz. 23; Atkl. 14:10, 19; 5. Moz. 6:5.

ATMIŅAS PANTS:

“Un netrūka neviena vārda no visiem labiem vārdiem, ko Tas Kungs uz Israēla namu bija runājis, – viss īstenojās, kā bija teikts” (Joz. 21:45).

Kad Džons F. Kenedijs uzrunāja Amerikas tautu savā inaugurācijas dienā 1961. gada 20. janvārī, viņa runa bija tikai 1366 vārdus gara, taču tā atstāja neizdzēšamu iespaidu uz amerikāņu apziņu. Iedrošinot savu tautu koncentrēties uz pienākumiem, nevis privilēģijām, viņš sacīja:

“Ar labu sirdsapziņu kā vienīgo drošo atalgojumu, ar vēsturi kā galīgo mūsu darbu tiesnesi iesim uz priekšu, lai vadītu zemi, kuru mīlam, lūdzot Viņa svētību un palīdzību, bet zinot, ka šeit, virs zemes, Dieva darbs patiesi ir jāveic mums pašiem.”

Kad Jozua, sirmais Israēla vadonis, juta, ka tuvojas dzīves noslēgums, viņš nolēma uzrunāt tautas vadītājus un israēliešus (Joz. 23. un 24. nodaļa). Jozuas grāmatas 23. nodaļa vairāk pievēršas nākotnei un tam, kā pielūgt Dievu – tikai un vienīgi Viņu. Joz. 24. nodaļā tiek pārskatīti Dieva uzticīgie darbi pagātnē ar mērķi veicināt izšķiršanos par to, kurš vienīgais ir cienīgs tikt pielūgts – vienīgi Jahve.

Šonedēļ kopīgi pētīsim Jozuas pirmo runu, kurā viņš atskatās uz Israēla uzvarām, bet vienlaikus iezīmē ceļu nākotnes panākumiem Israēla tautai.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 20. decembrī.

Viss piepildījās

Izlasi Joz. 21:43–45. Kādu ainu Jozuas grāmata atklāj par Dievu? Kā šie vārdi attiecas ne tikai uz vēsturisko Apsolīto zemi, bet arī uz mūsu pestīšanas realitāti (2. Tim. 2:11–13)? _____

Šie panti veido grāmatas kulmināciju un tās teoloģisko kopsavilkumu. Tie uzsver vienu no grāmatas galvenajiem tematiem: Jahves derības uzticamību, kurš tur Savus solījumus un piepilda Savus zvērestus. Šī isā sadaļa arī apkopo visu grāmatas saturu līdz šim. Joz. 21:43 runā par zemes sadali un apmešanos tajā (Joz. 13.–21. nod.), savukārt Joz. 21:44 attiecas uz uzvarām pār ienaidniekiem un iegūto zemes pārvaldību (Joz. 1.–12. nod.). Visa šī retrospektīva tiek skatīta caur Dieva uzticamības prizmu. Israēla tautai ir vienmēr jāatceras, ka viņi nedrīkst piedēvēt sev uzvaras pār saviem ienaidniekiem vai zemi kā mantojumu – tas bija iespējams, pateicoties vienīgi Dieva uzticībai Savam dotajam vārdam.

Viņš deva “visu to zemi” (Joz. 21:43), “ienaidniekus Tas Kungs bija nodevis viņu rokā” (Joz. 21:44), un saskaņā ar to, “kā Viņš to bija ar zvērestu apsolījis viņu tēviem” (Joz. 21:44), “viss īstenojās” (Joz. 21:45). Vārda “kol” (“viss”) atkārtošana sešas reizes trijos pantos (Joz. 21:43–45) vēlreiz uzsver patiesību, ka zeme ir Jahves dāvana un ka Israēls nevar pats sev piedēvēt nopelni par tās saņemšanu. Tas bija Kungs, kurš bija apsolījis “dot” zemi un kurš bija “nodevis” ienaidniekus viņu rokās.

Visa Israēla veiksmē ir pilnībā pierakstāma Dieva iniciatīvai un uzticībai. Tas pats attiecas arī uz mūsu pestīšanu: “Jo no žēlastības jūs esat pestīti ticībā, un tas nav no jums, tā ir Dieva dāvana. Ne ar darbiem, lai neviens nelielītos” (Ef. 2:8, 9).

Patiešām, uzsverot Dieva uzticamību, Pāvils raksta: “Patieš ir šis vārds: ja mēs esam līdzīgi miruši, tad mēs arī līdzīgi dzīvosim; ja mēs pastāvam ciešanās, tad mēs arī līdzīgi valdisim; ja mēs aizliegsim, tad arī Viņš aizliegs mūs; ja mēs esam neuzticīgi, Viņš paliek uzticīgs, jo Viņš nevar Sevi pašu aizliegt” (2. Tim. 2:11–13).

Kā Dieva uzticamība Savu apsolījumu piepildīšanā dod mums pārliecību, ka neviens no Viņa nākotnes solījumiem neliks vilties? (Sk. 1. Kor. 10:13; 2. Kor. 1:18–20.) _____

Jozuas bažas

Godības pilnais noslēgums visai šai nodaļai (Joz. 21:43–45) ietver piepildīto paklausības nosacījumu. Panākumus nekad nedrīkst uzskatīt par pašsaprotamiem; tie vienmēr ir saistīti ar paklausību Dieva vārdam. Tādējādi zemes sadale, bez tā, ka tā ir Dieva uzticamības zīme Israēlam (Neh. 9:8), rada telpu neierobežotai nākotnes attīstībai, kas būs atkarīga no Israēla attieksmes. Vai Israēls spēs saglabāt to, kas ir iegūts?

Izlasi Joz. 23:1–5. Kādi ir galvenie Jozuas ievadrunas uzsvāri? _____

Vēsts no vecā un nogurušā Jozuas (uzsvērts divreiz) tiek nodota klausītājiem, kuriem būs jāturpina Dieva uzticētā misija. Viņš apraksta, kā bija iespējams iekarot šo zemi: Kungs karoja viņu vietā. Lai arī israēliešiem savas neuzticības un neticības dēļ pēc iziešanas no Ēģiptes nācās iesaistīties karos, viņi tomēr iemantoja zemi ne ar savu militāro spēku, bet gan pateicoties Dieva spēkam.

Dievs Israēlam ir devis mieru no viņu ienaidniekiem, taču vēl ir atlikuši dažu tautu pārstāvji, kurus nepieciešams izdzīt. Uzvara Israēlam nav kaut kas pilnīgi pabeigts vai nemainīgs – tā vienmēr paliek kā iespēja, kas sakņojas pastāvīgā uzticībā un paļāvībā uz Dieva sniegto palīdzību.

Kādas līdzības pastāv starp to, kā israēlieši iekaroja Kānaānu Jozuas vadībā, un to, kā kristieši mūsdienās var dzīvot garīgi uzvarošu dzīvi? Izlasi Joz. 23:10; Kol. 2:15; 2. Kor. 10:3–5; Ef. 6:11–18. _____

Uzvaras, ko guva israēlieši, nebija viņu spēka vai stratēģijas rezultāts. Līdzīgi arī garīgu uzvaru pār grēku un kārdinājumiem nodrošina Jēzus Kristus upuris un augšāmcelšanās, bet Dieva tauta šodien tiek nepārtraukti aicināta paļauties uz Garā dotajiem līdzekļiem, lai dzīvotu uzvarošu dzīvi.

Kāpēc, neskatoties uz tik daudziem brīnišķīgiem apsoliņumiem, mums joprojām tik viegli sanāk grēkot? _____

Skaidras robežas

Izmantojot tos pašus vārdus, kas tika teikti Jozuam grāmatas sākumā (Joz. 1:7, 8), Jozua norāda, ka uzdevums, kas stāv Israēla priekšā, nav galvenokārt militārs, bet garīgs. Tas attiecas uz paklausību Torā atklātajai Dieva gribai.

Kāpēc, tavuprāt, Jozua ieņēma tik stingru nostāju attiecībā uz Israēla attiecībām ar apkārtējām tautām? (Joz. 23:6–8, 12, 13) _____

Draudi Israēlam nav atlikušās tautas naids, bet gan viņu draudzība. Viņu ieroči varbūt nav izaicinājums Israēlam, tomēr viņu ideoloģija un vērtības (jeb anti-vērtības) var izrādīties bīstamākas nekā jebkura militārā vara. Jozua pievērš vadītāju uzmanību būtiskajam faktam, ka konflikts, kurā viņi ir iesaistīti, vispirms un galvenokārt ir garīgs. Tāpēc Israēlam ir jāuztur sava unikālā identitāte.

Aizliegums piesaukt dieva vārdu, zvērēt pie tā un kalpot vai pakļauties tam attiecas uz elku pielūgšanu. Senajos Tuvajos Austrumos dievības vārds pārstāvēja tās klātbūtni un varu. Svešu dievu vārdu piesaukšana vai minēšana ikdienas sveicienos vai darījumu laikā nozīmēja atzīt to autoritāti un varēja novest israēliešus pie spēka meklēšanas grūtību brīžos (sal. ar Soģu 2:1–3, 11–13).

Briesmas no laulībām ar atlikušajiem kānaāniešiem bija Israēla garīgās tīrības zudums. Jozuas brīdinājuma mērķis nav veicināt rases vai etnisko tīrību, bet gan izvairīties no elku pielūgsmes, kas var novest pie Israēla garīgas sabrukšanas. Salamana piemērs ir dramatisks ar to, kādas bēdīgas garīgās sekas var būt laulībām ar cittaautiešiem (1. Kēn. 3:1, 11:1–8). Jaunajā Derībā kristieši ir brīdināti neuzsākt laulības attiecības ar neticīgajiem (2. Kor. 6:14), lai gan esošo laulību gadījumā Pāvils neiesaka šķirties no neticīgā laulātā, bet aicina dzīvot priekšzīmīgu kristīgu dzīvi, cerot, ka laulātais pievienosies Kungam (1. Kor. 7:12–16).

Jozuas brīdinājums izvairīties no kaitīgām saitēm neizbēgami noved pie jautājuma par kristieša attiecībām ar “pasauli”. Kā mēs varam atrast līdzsvarotas attiecības ar sabiedrību, kurā dzīvojam? _____

Kunga dusmas

Kā mums vajadzētu skaidrot aprakstus par Dieva dusmām un taisnīgu sodu Jozuas grāmatā (Joz. 23:15, 16) un citviet Bībelē? (Sk. arī 4. Moz. 11:33; 2. Kēn. 36:16; Atkl. 14:10, 19; 15:1.)

Israēls jau bija piedzīvojis Kunga dusmas tuksnesī (4. Moz. 11:33, 12:9), kā arī apsolītajā zemē (Joz. 7:1), un pilnībā apzinājās sekas, ja rupji tiek pārkāpta derība un izaicinātas Jahves dusmas. Šie panti ir Jozuas spēcīgās retorikas virsotne. Šokējoši ir dzirdēt, ka Kungs var iznīcināt Israēlu, jo šis pats termins iepriekš tika lietots attiecībā uz kānaāniešu iznīcināšanu. Tāpat kā Kunga solījumi Israēla svētībām ir ticami un uzticami, tā arī derības lāsti (3. Moz. 26; 5. Moz. 28) piepildīsies, ja Israēls atteiksies no derības. Ņemot vērā kānaāniešu padzīšanu un iznīcināšanu, šie panti vēlreiz apliecina, ka Jahve ir visas zemes galīgais tiesnesis. Viņš cīnās pret grēku, neatkarīgi no tā, kur tas atrodas. Israēls nebija svēts un nepelnīja īpašas privilēģijas, piedaloties svētajā karā vairāk nekā pagānu tautas, kuras vēlāk kļuva par Jahves sprieduma īstenošanas instrumentu pret israēliešiem.

Israēla spēkā bija izvēlēties padarīt pagātnes godības pilnos notikumus par pamatu drošai nākotnei.

No pirmā acu uzmetiena mācība par Dieva dusmām šķiet nesavienojama ar apgalvojumu, ka Dievs ir mīlestība (Jņ. 3:16, 1. Jņ. 4:8). Tomēr tieši Dieva dusmu gaismā Bībeles mācība par Dieva mīlestību kļūst vēl būtiskāka. Bībele attēlo Dievu kā mīlošu, pacietīgu, nenogurstošu, gatavu piedot (2. Moz. 34:6, Mih. 7:18). Taču pasaulē, ko ietekmējis grēks, Kunga dusmas ir Viņa svētuma un taisnīguma izpausme pret grēku un ļaunumu. Viņa dusmas nekad nav emocionāla, atriebīga vai neprognozējama pārmerīga reakcija. Jaunā Derība māca, ka Kristus kļuva par grēku mums (2. Kor. 5:21), un, pateicoties Viņa nāvei, mēs esam saskaņoti ar Dievu (Rm. 5:10). Tie, kas tic Viņam, nepiedzīvos Dieva dusmas (Jņ. 3:36, Ef. 2:3, 1. Tes. 1:10). Dieva dusmu koncepcija parāda Viņu kā taisnīgu Visuma tiesnesi, kas aizstāv taisnību (Ps. 7:11; 50:6; 2. Tim. 4:8).

Pieķerieties Dievam

Vienīgais veids, kā Israēls var izvairīties no elku kalpošanas kārdinājuma un Dieva dusmām, nav tikai pastāvīgi atcerēties derības “nedari tā” noteikumus, bet gan veicināt apzinātu un konsekventu uzticību Kungam. Tas pats darbības vārds “pieķerieties/turēties pie” Kunga (sk. 5. Moz. 4:4) tiek lietots arī, lai aprakstītu laulības derību starp vīru un sievu (1. Moz. 2:24) vai Rutes uzticību Naomijai (Rutes 1:14). Ir svarīgi atzīmēt, ka pēc Jozuas vērtējuma tāda ticība ir raksturojusi Israēlu kā tautu “līdz šai dienai”. Diemžēl tas neattiecas uz vēlākiem Israēla vēstures periodiem, kā skumji atklāj Soģu grāmata (Soģu 2:2, 7, 11; 3:7, 12; 4:1 u. c.).

Jozua aicina Israēlu mīlēt Kungu, savu Dievu (Joz. 23:11; sal. ar 5. Moz. 6:5). Mīlestību nevar uzspiest; citādi tā vairs nebūs mīlestība, kāda tā ir pēc būtības. Tomēr kādā nozīmē mīlestību var pavēlēt? _____

Lai Israēls pastāvīgi baudītu derības svētības, viņiem jāpaliek uzticīgiem Dievam. Ebreju valodā tas tiek ļoti uzsvērts: “Nopietni piesargiet savas dvēseles.” Vārds “aha-bah” – “mīlestība” – var attiekties uz plašu cilvēku jūtu spektru – draudzību, seksuālu tuvību, mātes maigumu, romantisku mīlestību un uzticību Dievam. Ja mēs izprotam mīlestību uz Dievu kā apzinātu apņemšanos un uzticību Viņam, to var prasīt, nekaitējot tās īstajai būtībai (sal. ar Jņ. 13:34). Dievs vienmēr ir vēlējies, lai paklausība Viņa baušļiem rastos no personiskām attiecībām ar Viņu (2. Moz. 19:4 [“Es .. esmu tevi atvedis pie sevis,” NKJV], 5. Moz. 6:5, sal. ar Mt. 22:37), kas balstās uz to, ko Viņš ir darījis cilvēkiem Savā lielajā žēlastībā un mīlestībā.

Pavēle mīlēt Dievu norāda arī uz dievišķās mīlestības savstarpējo, bet ne simetrisko raksturu. Dievs vēlas ieiet tuvās, personiskās attiecībās ar katru, kurš atbild uz Viņa mīlestību. Tādējādi Viņa plašā mīlestība uz visiem ir mūsu brīvprātīgās, savstarpējās mīlestības pamats.

Jēzus deva Saviem mācekļiem jaunu pavēli. Kādā nozīmē šī pavēle bija jauna un vienlaikus sena? Izlasi Jņ. 13:34; 15:17 un 1. Jņ. 3:11; salīdzini ar 3. Moz. 19:18. _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Jozuas pēdējie vārdi” (521., 522. lpp.).

“Sātans daudzus pamudina ticēt patīkamajai teorijai, ka Dieva mīlestība pret Viņa ļaudīm ir tik liela, ka Viņš atvainos to grēkus; velns Dieva Vārda draudus attēlo kā tādus, kas kalpo zināmam mērķim Viņa morālajā pārvaldes sistēmā, bet kas tomēr nekad burtiski netiks piepildīti. Tomēr visā rīcībā ar Saviem radījumiem Dievs ir stipri turējies pie taisnības principa, atklādamas grēku tā patiesajā būtībā, rādīdams, ka tā noteiktās sekas ir posts un nāve. Nekad nav bijusi un netiks dota grēku piedošana bez jebkādiem noteikumiem. Tāda piedošana rādītu, ka ir atmesti taisnības pamatlikumi, kas ir Dieva valdības tiešais pamats. Nekritušās pasaules tas pildītu ar briesmīgu apjukumu. Dievs vienmēr ir uzticīgi norādījis uz grēka sekām, un, ja šie brīdinājumi nebūtu patiesi, kā tad mēs varētu būt droši, ka piepildīsies Viņa apsolījumi? Tā sauktā labvēlība, kas nobīda pie malas taisnību, nav nekāda labvēlība, bet gan vājums.

Dievs ir dzīvības devējs. Iesākumā visi Viņa likumi stimulēja vienīgi dzīvību, bet, kad šajā Dieva nodibinātajā kārtībā ielauzās grēks, radās nesaskaņas. Cik ilgi pastāvēs grēks, tik ilgi nenovēršamas būs ciešanas un nāve. Tikai tāpēc Pestītājs mūsu labā nesa grēku lāstu, lai ikvienam cilvēkam būtu cerība izbēgt no tā briesmīgajām sekām.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 522. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārskati Dieva uzticamības pierādījumus savā dzīvē. Uz ko tu vari norādīt? Tajā pašā laikā – kā tu reaģē, kad kaut kas nav noticis tā, kā bija cerēts vai lūgts Dievam, vai kad nenāk atbilde uz konkrētiem apsolījumiem?
2. Pārrunājiet Bībeles mācību par Dieva dusmām. Kā tu varētu Dieva dusmas atklāt kā labās vēsts daļu?
3. Kādi principi par attiecībām ar neticīgajiem izriet no šīs nedēļas tēmas? Kā mēs varam saglabāt skaidras robežas attiecībā uz saviem principiem un dzīvesveidu, vienlaikus sadzīvojot ar citiem cilvēkiem, kalpojot viņiem un rūpējoties par viņu labklājību?
4. Kādi šķēršļi tev liedz pieķerties Kungam no visas sirds?